

TIIVISTELMÄ (muokattu lupahakemuksen tiivistelmästä)

Osmankajärvi sijaitsee Puolangan ja Paltamon kunnan alueella niiden etärajalla. Suurin osa järvestä on Puolangan alueella.

Hanke on saanut alkunsa Osmankajärven ranta-asukkaiden kiinnittäessä huomiotaan vesitilanteen huonontumiseen erityisesti vuodesta 2013 alkaen. Ongelmana on vuosittain alkukesästä alkaneen vesipinnan alarajan nopean laskun seurauksena venepaikkojen ja laiturien jääminen kuivilleen etäälle vesirajasta. Veneily ja uintimahdollisuudet ovat rajoittuneet ja veden laatu huonontunut kalakantaa uhaten ja kalastusmahdollisuuksia rajoittaen sekä kiinteistöjen arvoa laskien.

Hanketta on valmisteltu Väyrylä – Kongaksen johtokunnan johdolla yhteistyössä Paltamo 1 osakaskunnan, Metsäkeskuksen ja Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Insinööritoimisto Maveplan Oy on tehnyt Kongasjokisuulla kolme virtaustutkimusta ja mittaustehtävää, joiden tuloksia hyödynnetään hankkeen suunnittelussa. Ranta-asukkaille ja muille kiinteistöjen omistajille on suoritettu henkilökohtainen kirjallinen kysely suunnitteluhankkeen hyväksymisestä ja omarahoitukseen osallistumisesta. Alueella on 132 vapaa-ajan asuntoa, joiden omistajista 129 (96,7 %) vastasi kyselyyn. Heistä 118 (91,4 %) puoltaa hankkeen toteuttamista ja ovat sitoutuneet omarahoitukseen. Lisäksi tämän jälkeen on tullut uusia suostumuksia. Osmankajärven vaikutuspiirissä on vakituksia asukkaita n. 100 ja vapaa-ajan asukkaita perheineen n. 300. Kyselyn mukaan suurin osa ranta-asukkaista ja maanomistajista ovat kokeneet hankkeen tarpeelliseksi. He ovat kirjallisesti hyväksyneet hankkeen ja sitoutuneet sen toteuttamiseen. Paltamo 1 osakaskunta hyväksyy hankkeen tämän hakemuksen osalta.

Tavoitteena on laatia suunnitelma Osmankajärven vesipinnan vaihteluvälin ja alarajan korkeuden vakiinnuttamiseksi luonnonmukaiselle tasolle rakentamalla pohjapato Osmankajärvestä lähtevän Kongasjokisuun luusuaan. Hankkeen toteuttamisesta vastaa Väyrylä-Kongaksen osakaskunta, joka myös hakee toimenpiteelle vesilain mukaisen luvan.

Pohjapato sijoitetaan Osmankajärven luusuaan Pohjapadon harjan pituus on noin 35 m ja padon koskimaisen alaluiskan pituus noin 10 m. Pohjapadon alavesi on keskialivirtaamalla pohjapadon alivirtaama-aukon kynnyksen yläpuolella ja noin 80 % ajasta alavesi koko pohjapadon harjan yläpuolella. Kalojen nousun turvaamiseksi alaluiskassa on syvempi painanne, jonka pituuskaltevuus on noin 1:15. Pohjapadossa on maisemakiviä ja kivikynnyksiä. Pohjapadon rakenteiden alle jää 990 m², josta hakija omistaa 300 m² ja Suomen Valtio 600 m², josta on sovittu hakijan ja Valtion kesken.

Toimenpiteet on suunniteltu siten, että keskialivedenkorkeus nousee 18 cm, keskivedenkorkeus 1 cm ja tulvat 1 cm.

Hankkeen kustannusarvio on noin 46 000 euroa (ALV 0%)

Seuraavaksi lupahakemus lähtee Pohjois-Suomen Aluehallintovirastoon, jossa luvan saaminen kestää keskimäärin vuoden, joten päätöstä voidaan odottaa loppuvuonna 2021.

Liitteenä 29.10.2020 pidetyn suunnitelman teams-kokouksen esittelyaineisto.

Oulussa 30.10.2020

Hannu Alatalo
dipl.ins
Maveplan Oy